

Előfizetési díj:

Negyedévre 1 frt
Félévre 2 frt
Egész évre 4 frt

Egyes szám 20 kr.

Megjelen havonként
kétszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal

Budapest, József-körút
5. szám.

Kéziratokat vissza nem
küldünk.

Az Achilles Sport-Egylet,
Aradi Korcs-Egylet,
Budapesti polgári lövészegyesület,
Budapesti Torna-Club
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti, hegyvidéki Turista-Egylet,
Budapesti Korcsolyázó-Egylet,
Budapesti Torna-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet
Első Magyar Vivő-Egylet,
Érsekuji Vivő- és Torna-Egyesület,
Főv. Vivő-Club,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kolozsvári Athletikai Club,

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunszentmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.
Lévai Torna- és Vivő-Egylet
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei vivő- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Magyar Uszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- és Vivő-Egylet,
Marosvásárhelyi Kerékpár-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egylet,
Nagy-Ényedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kánizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Budapesti Evező-Egylet,
O-Becsei Kerékpár-Egyesület,
Ó-budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pozsonyi Hajós-Egylet,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet
Privigyei Korcsolyázó-Egylet,
Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet,
Sátorlajuhelyi Korcsolyázó-Egylet
Selmeczi Akadémiai Athléta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcsoly.-Egyl.,
Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli korcsoly.- és hajós-Egylet,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zombolyai Athletikai-Club,

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ő nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

A testgyakorlatok túlhajtása.

A tornázásnak, athletikának, versenyeknek komoly itéletű ellenségei a testgyakorlatok túlhajtásából származható veszélyeket sorolják fel ellenszenvük okául. És valóban mint mindennek, úgy a testgyakorlatoknak túlhajtása is bajt és veszélyeket szül.

De a testgyakorlatokban érhet mindenkit baleset tisztán a véletlenségből, vagy az egyéni ügyetlenségből is; ezen eseteket nem lehet az ügy rovására írni. Így az uszás tanulásakor, vagy gyakorlásakor meghülhetünk az ugrásban megrándulhat lábunk, a vívásban karczólást kaphatunk a legnagyobb vigyázat mellett is. De ezekből csak nem következtetünk a testgyakorlatok veszélyességére. Ez egy a mindennapi élet veszélyességével, mely ellen éppen a testgyakorlatok védnek meg legjobban.

Hanem a legtöbb bajt a kor és tehetség szerint helytelenül választott testgyakorlatok okozzák. Épen napjainkban a tanulók koránértségenek az is egyik jele, hogy a gyermekek lenéznek a neveléstan által úgy ahogy megválogatott gyakorlatokat és mint a szivarozást, úgy űzik a felnőttek sportjait. A szülők pedig e téren általában nem értvén nálunk a dologhoz, örülnek, ha a most nagyban hangoztatott testgyakorlatok közül gyermekük bármelyiket is kedvvel űzi. Így napirenden van iskoláinkban, hogy a tanuló a tornázás alul orvosi bizonyítvány alapján felmenteti magát és beiratkozik apjával együtt egy velocipéd-egyletbe, vagy kijár naponként a jégre.

Más oldalról a kornak és egyéni képességnek meg nem felelő testgyakorlatok túlhajtásának maga az iskolai tornatanítás is okozója. Miben része van úgy a miniszteri hibás tornatanítási utasításnak, mind a tornatanár képzés elégtelenségének, mind az egyes tornatanárok beteges ambíciójának. — A tornatanítási utasításban ugyanis az egyes osztályoknak megfelelő gyakorlatok hibásan és a mi fő baj csak nagyon általánosan vannak megjelölve. Aztán p. u. még a legveszélyesebb és csak felnőtteknek való szer, a bak is fel van véve az iskolai szerek közé. — A hosszabb ideig

tartó, szigorú tornatanár képzés segíthetne e bajon addig is, míg az utasítás átdolgoztatik. — Az egyes, különben jeles és szorgalmas tornatanárok által a veszélyes és az iskolai gyakorlatokat átlépő tornázást pedig a kinevezendő tornafelügyelők tilthatják el.

A sportegyletekben talán ép ily sok bajt és korai elkedvetlenedést hoz létre a rosszul választott testgyakorlat. A művezetőknek az igaz, hogy nehéz azt mondani, hogy uram, fiatal barátom sokkal jobban tenné, ha szűk mellével, ziháló tüdejével a jégre menne korcsolyázni, vagy az uszodába, mint hogy ezt a port szívja be a tornateremben. Vagy a sikversenyre készült nehezen küldheti a művezető a neki nem tetsző, de inkább tehetségéhez való boxversenyre. Pedig ennek így kellene lenni.

Az angol egyletekben a versenyre készülöket a trainer és az igazgatóság jelöli ki, különösen oly versenyeknél, hol más egyletek tagjaival mérkőznek.

A testedzésnek a korhoz és tehetséghez való jól megválasztása mellett is veszélyes bajok származhatnak az időben és megerőltető munkában való túlhajtásból.

A gyermekek még a legártatlanabb játékokat is sokszor oly szenvedélylyel játszik, hogy egészségüknek ártalmára válik. Az uszás, korcsolyázás gyaloglás, ugrás, vívás és a játékok sok ideig való űzése ártalmas, míg a súlyemelés, tornázás, dobás rövid időn is ártalmassá válnak a megerőltetés által. Az időben való túlhajtás még nem oly veszélyes mint a hirteleni megerőltetés, mert ott lassu fáradás figyelmezteti az embert a sokra, míg egy hirteleni súlyemelés pillanat alatt nyomorékká tehet.

A hiuság örök-emberi tulajdonságunk, mely sok üdvös és szép tett szülője, de a testgyakorlatokban nagyon sok bajt okozhat, ha a gyermekkorban a nevelés és a felnőtt korban az elővigyázat és mérséklet nem korlátozzák. — Az ifjak és gyermekek talán több jót tesznek hiuságból mint kötelességből s nem is arról van szó, hogy a nevelési testgyakorlat ezt számba ne vegye, csak óvni kell az ifjúságot a hiuságos túlerőltető vetélkedéstől.

A versenyeknek fő értéke és fő baja éppen a hiúságot nevelő nyilvános küzdelemben van. Azért a versenyeknek olyanoknak kell lenni az iskolákban, melyek a tanulók korának, munkabírásának megfelelnek és ezekre is csak olyanok bocsátandók. Kiknek nem kerül e munka túlságos megerőltetésbe. Még az így rendezett versenyeknél is elismerem, hogy előfordulhat az az eset, hogy a győztes a normális légzéstől ütérvéstől túlsokban eltérőnek találhatik, hogy rövid időre szédülés fogja el, de ezt csak ritkaságnak és soha sem nagy bajnak találom. A verseny az életre nevel a testgyakorlatok terén is; mit ér az én futási tehetségem, ha veszett kutyától futva, ájulva esem össze, mert a legnagyobb erőfeszítéshez a verseny nem szoktatott!

De óvakodni kell a versenyek oly nemű tulhajtásától, mely e formális testgyakorlati vizsgát látványossággá teszi. Ez a romai elfajult athleticismus volna, melyhez igen közel van már az amerikai verseny szellem. — Az egyleti testgyakorlatokban e nemű tulhajtás főleg tornázásban, ökölvívásban és súlyemelésben következhetik be legkönnyebben.

A mi testi nevelésünkben mint az egyleti sportéletben a tulhajtásnak csak szórványos jeleivel találkozunk és máris felszólalunk ellene, mert a legigazabb ügynek is többet árt egy Judás mint használ 11 apostol. — Az oly szépen fellendült testgyakorlati életnek pedig már támadtak ellenesei, kik az angol iskolák és sportegyletek tévedéseit, tulhajtásait festik a falra. És egy ily apostolnak több híve akad, mert a semmit tevést prédikálja, mint a munkára buzdítóknak. —

A szellemi tulterhelés óvszerül tekinthetjük az iskolában a torna és játékokat, az ijesztő mérvben terjedő idegességnek egyedüli védőjéül a felnőttek sportjait, de ezeknek tulhajtása ép oly sok kárt hozhat létre mint elhanyagolásuk.

r. r.

Koresolya versenyek.

Bécsben m. hó 3-án tartotta meg a „Training-Eisclub” műkoresolyázási versenyét. A juniorok versenyében azok vehettek részt kik 94 okt. 1-től még első díjat nem nyertek. A legtöbb pont szám 249 lehetett.

Első lett Schwarcz 188⁶/₇ ponttal, második Alt, harmadik Schmidt, mind bécsiek.

A seniorok versenyében a legtöbb pont 369 lehetett. 100 koronás tisztelet díjat 351¹/₇ ponttal a müncheni Fuchs nyerte el, második a bécsi Klement lett 272⁶/₇ ponttal.

A párversenyben a győztes pár Szabóné és Euler lettek a legnagyobb szabatossággal mutatva be a legszebb gyakorlatokat.

Prágában mult hó 2-án, 3-án, 10-én és 11-én tartották meg a versenyeket; a sok szám közül csak a nevezetesebb eredményeket jegyezzük fel.

A cseh koresolyabajnok ez évben az 1500 mtr-es pályán a prágai Potucek lett 2 p. 51 mp. jó idő alatt érvén be elsőnek.

A tanulók versenyében a győztes Tava a 250 mt-es távot 37 mp. alatt futotta be.

Az 500 mt akadályversenyben két 75 cm. magas és két 3 mt. széles akadály mellett ismét Potucek győzött 1 p. 59 mp. alatt.

A távolugrási verseny igen érdekes volt, ismét Potucek győzött 4¹/₂ mt. távot ugorván. A mérkőzés neki szaladással, páros lábbal elugrással, háromszori ugrással

történt. A legjobb ugrás számít. Nagyon szeretnők, ha e szép versenyt jövőre a még szebb akadályversenyyel mi is felvennők programjainkba.

A nemzetközi akadályversenyben az 500 mt-es távban két 80 cm. magas és két 2¹/₂ mt. széles akadály volt. A magas akadályt sűrű seprűsövény alkotta. A győztes most már a hatodik versenyben Potucek lett 1 p. 1 mp. alatt.

A cseh bajnoki műversenyben a prágai Maly győzött.

A nemzetközi műversenyben azonban ellenfél nélkül a bécsi Klement lett a győztes. A cseh bajnok a kötelező gyakorlatok után a szabadon választott gyakorlatokra ki sem állt.

A 10'000 mt. nemzetközi versenyt 22 p. 10³/₅ mp. alatt a berlini Mündner nyerte meg, a prágai Bartosek lett második 22 p. 37 mp. alatt. Mündner öt versenyben győzött s a hatodik indulásban elesett.

Norvégiában Drontheim ban tartattak meg a bajnoki versenyek e hó 2-án és 3-án.

Az 5000 mtes versenyt a győztes 9 p. 4¹/₅ mp. alatt futotta be.

Az 500 mt-es versenyt a győztes 46⁴/₅ mp. alatt tette meg.

Angliában, Hollandiában egyre-másra most folynak le a koresolyaversenyek, de a legrövidebben között eredmények is megtöltenék lapunkat. Elég tehát ennyi is!

Tréfás kötélhúzások.

Már maga a szokásos kötélhúzás is a gyermekek előtt játékszamba megy, de ha mindig egyformán gyakoroljuk elveszti mulattató jellegét. Az alábbiakban pár előttem új kötélhúzási módot ismertettek meg, melyeket magam komponáltam, de egy szóval sem mondom, hogy mások már régebben nem gyakorolják. Ez különben igen mellékes dolog, hanem fontosabb, hogy kedves kollégáim hasonlólag ismertessenek meg az általuk gyakorolt újabb kötélhúzási módokkal. Én és tanítványaim a legnagyobb örömmel várjuk, mikor a sor a kötélhúzásra jön, mert a fáradtságot úgy az erőltetés mint a kaczagás idézi elő mindnyájunknál. Kivánnám, hogy más iskolában is oly mulatság legyen a kötélhúzás mint nálunk.

1. A rendes kötélhúzásnál is érdekesebbé válik a küzdelem, ha a kipróbált egyenlő erős pártok közé a leggyöngébb fiúk közül egy döntőt állítunk, ki intéseinkre mindig a legyőzött pártnak segít és aztán megint elereszti a kötelet.

A hajós kötélhúzási módot meg úgy gyakoroltatom, hogy a pártok úgy állnak fel egymásnak háttal, hogy a nagyobbak a kötel közepe felé, a kisebbek a vége felé legyenek. Most a kötelet a hátukra veszik és elől a mellüknél fogják meg. Az a párt a vesztes, melynél valaki hátra fordul, vagy a kötelet leereszti válláról.

2. Ugyan ilyen felállással a kötelet fölfelé nyújtott karral tartjuk; mikor is az a vesztes párt, melyik a kötelet a vállára ereszti.

3. A rendes felállásnál a kötelet csak a belső kézzel fogják meg a fiúk a külső kézzel a külső felemelt lábuk fejét tartják és így félkézzel és fellábbal húznak ugrálva. Vesztes az a párt, melynél előbb teszi le valaki a lábát, vagy melyik elhuzatik a határon túl.

4. Kiválasztjuk az osztály 10 legnagyobb és legerősebb tanulóját, ezek rendes fogással fogva a kötelet, állást vesznek. Most szembe állítjuk velük az osztály 10 legkisebb tanulóját, kik természetesen meg sem moz-

ditják amazokat. Erre mindig egy-egy kisebb gyereket küldünk segítségére, míg 15-en 20-an nagy diadallal elhúzzák a nagyokat.

5. A fiúk úgy állnak fel, egy sorban, a pártok egymásnak háttal, hogy a kötel a lábuk közé essék. A „fogás” szóra a kötelet kiki maga előtt megfogja és a „rajta” vezényszóra lépegetve igyekeznek egymást elhúzni. Kissé furcsa képet nyújt a húzás mód, de igen erősítő és felette mulatságos.

6. A kötelet letesszük a terem közepébe, és a pártokat a kötéltől távol, egészen a terem falainál állítjuk fel, úgy hogy ne egymással közvetlen szemben álljanak. Most az adott jelre a kötelhez szaladnak, ki hamarabb húzza, könnyebben győz.

7. Ugyan ilyen felállítás után a fiúk hátat fordítanak a kötelnek, legugolnak, leülnek, vagy fejjel a kötel felé lefekszenek és az adott jelre futnak a kötelhez a húzásra.

8. Künn a mezőn dombos oldalon igen mulatságos a „feltámasztás”. A domb alsó részén fejjel lefelé lefekszik az egyik párt, lábait a földbe furt lukakba fészti, a kötelet két kézzel fogják. Az ellenpárt a domb felső részén hajós-fogással, hátukon a kötéllal igyekeznek a fekvőket feltámasztani. Az alsó részre pár nehéz fiút állítunk, felsőknek pedig a kicsinyeket állítjuk.

9. A kötelet fehér kendő rákötésével a közepétől 3—4 m-re mindkét oldalon megjelöljük és letesszük a terem közepére. Az ellenfeleket (csak 4—4 fiút) a terem átlós sarkaiban állítjuk. Az adott jelre a fiúk szaladni kezdenek a kötel mellett és átlépés nélkül megkerülik a velük szemben levő kötelvégét, leszaladnak egészen a kötel azon jelölt részéig, mely a felállításkor feléjük közelebb esett és itt megfogva húzzák a felállítási hely felé. — Mind a két párt egy irányba, körben szalad s persze nagy előny, ha egy jó futó hamarabb fogja meg a kötelet mint a többiek, mert egy rántással az orruk elől elhúzza a kötelet és van nevetés a felsültek rovására.

Egy talán nem felesleges megjegyzést teszek még az itt leírt és minden más kötelhúzáshoz. Azt t. i. hogy a legnagyobb szabadság mellett is szoktassuk a fiukat hozzá, hogy az „elég” szóra hagyják abba a húzást. Mi pedig rögtön hagyassuk abba a húzást mihelyt valaki elesett. Különben az is szabály, hogy az elesett a kötelet azonnál ereszsze el és guruljon ki a lábak alul. Így aztán mi veszélylyel sem jár e mulatságos és erősítő testgyakorlat.

Porzolt Jen

Válaszul a „Válasz-”ra.

E folyóirat egyik szerkesztője, Porzolt Jenő úr a „Herkules” f. évi 4. számában cikkestül bemutat engem becses lapja t. olvasó közönségének. Természetesnek fogja találni a t. szerkesztő úr, ha e bemutatás után nem akarok szótalan maradni, mert az. „Eltornászodás” czímen megjelent cikkemet félreértve látom.

A művelt külföldnek, Francia — Olasz — és Németországnak a játék, különösen pedig az iskolai ifjúsági játék mellett foglalt állásáról csak úgy van tudomásom, mint minden középiskolai tanárnak. Csak úgy mint minden modern középiskolai tanár nagyon is kíváncsi tartom hogy az iskolai ifjúsági játékok minél tágabb teret hódítsanak. Ebben teljesen egyetértek a t. szerkesztő úrral. Teljesen egyetértek Porzolt úrral abban is, amit a túlerhelésen való könnyítésnek helyes módjáról mond b. válaszában, örömmel veszem tudomásul, ha a torna dolgában elismert szakember úgy nyilatkozik, hogy a rendes előadási, szellemi munkát igénylő órák közé valóságos tornaórákat beosztani elhibázott dolog. (A szellemi mun-

kanak valóságos tornázással való megszakítása ellen újabban nyilatkozott Kraepelin Emil, heidelbergi Psychiater is „Über geistige Arbeit Jena, 1894” című füzetében.

A szellemi munkának természete ellensúlyozója a játék. De vajjon minden tornatanár játékra fogja-e felhasználni a rendes előadási órák közé beosztott tornaórákat?*)

A tornaversenyekkel szemben foglalt állásom a közfelfogással ellenkező. A főváros és sok vidéki város ifjúságával e versenyek könnyen létesíthetők, sok vidéki helyen nagy nehézségekkel. Ezt másoktól is fogja hallani vagy már hallotta is a t. szerkesztő úr.

Cikkem hangja, itt-ott erősebb szavai túlzásuk és túlzók ellen fordulnak.

Igy például Trencsénél szemben, hol a főgymnásiumban tornát tanítók a külföldi iskolai játékokat igyekeznek meghonosítani, hol e törekvésnek az intézet vezetője és minden tanára lelkes híve és segítője — Trencsénél szemben könnyen tünhetett fel előttem minden az említett törekvésekkel ellenkező áramlat elmaradottnak, Isten háta mögöttinek.

Cikkem erősebb szavai túlzások, túlzók ellen fordulnak. Meggyőződéseim szerint túlzók a simogatás nem segít. Így lehet meggyőződve Porzolt úr is, — engem túlzónak néz és nem simogat válaszában. „Szakszerű tanácsaimat” ne vegye számba a t. szerkesztő úr. Nem annyira tanácsok azok, inkább az egyéni felfogás nyilatkozatai. — A középiskolai „Utastások”-kal, melyekben az iskolai ifjúsági játékok eddig még csak melleleg vannak említve, de nem eléggé erősen hangsúlyozva — nem mindenben értek egyet. (Mi sem! Szerk.)

Trencsén.

Posch Árpád.

Távol ugrási eredmények

az ungvári kir. kath. főgymnásiumban

Csztályok

Távolság cm-ben	I. A.	II. A.	III. A.	IV. A.
90	1	—	—	—
100	1	1	—	—
110	6	2	—	—
120	6	—	—	—
130	6	2	—	—
140	5	3	—	—
150	1	4	—	—
160	8	1	—	—
170	4	2	1	1
180	5	4	2	2
190	1	5	5	—
200	4	5	4	2
210	3	1	—	2
220	5	4	3	4
230	2	4	1	7
240	3	6	10	1
250	3	4	2	6
260	—	1	1	4
270	—	—	9	4
280	—	—	5	4
290	—	—	—	1
300	—	—	2	1
Nem ugrott	2	1	2	4

A távolugrást ugró-deszka nélkül gyakorlom. Az ugródeszkat nemcsak az igen gyakori lábrángás sőt

*) Ezt nem is lehet kívánni mind addig míg külön játék órák nem lesznek.

lábfejem miatt mellőzöm, de már azért is, mert a tornázást nem csak testedzésnek tekintem, de bizonyos czélszerűségi szempontból is gyakorlom, mely alkalomadtán az életben is előfordul, a mikor ugyanis a tornázó testi ügyességére van utalva. Ilyenkor senki sem fogja az ugró-deszkát keresni, és ha keresné is, meg sem találja egyhamar. Ezért is kell szoktatni a növendéket távolugrásra ugró-deszka nélkül is. Nálunk ez különben könnyen kivihető, mert a padló cserevezve van; abban gereblyével egy kis árkot húzunk és a spárgát mindig távolítjuk. Deszkázott talajon az árkot vékony lapos spárgával pótolhatjuk. Ez árokba lépés az elugrásnál ép oly hiba, mint a mérő spárgára való ugrás. Az ugrónak tehát ép úgy kell szabni lépését az ároknál, mint az ugródeszkánál, hogy abba, illetve annak élére ne lépjen, s ő is, azt hiszem inkább beéri egy hibás ugrással az árokba való lépés által, mint egy ballépéssel az ugró-deszka élére.

Az ugró-deszkát tehát általában mellőzzük a távolugrásnál,*) de különösen ott, a hol a tornázók szem és lábmértéke még nem pontos; kik inkább nézik a mérő vesszőt, mint az ugró deszkát, miáltal sokszor nemcsak a czélt, de még az ahhoz vezető utat is tévesztik.

Medreczky István.

A legjobb német velocipéd eredmények.

A német velocipédezők szövetsége ez év január 1-én adta ki a hivatalosan elismert legjobb eredmények sorát, melyeket német versenypályákon értek el. Közöljük az eredményeket, de a győztes neve, a verseny ideje és helye nélkül. Az alábbi eredmények magas gépen értek el. A kimutatás jobb oldalán látható *t.* és *i.* betűk azt jelelik, hogy vajjon az eredmény távversenyben, vagy idő elleni küzdelemben értett-e el.

Távolság mtr	A v. pálya hossza mt.	Idő	Az egész út hossza mt.	Mily verseny
400	400	0'33 ⁴ / ₅	4'000	t.
	401'3	0'33 ⁴ / ₅	400	i.
402'25	501'9	0'34 ² / ₅	402'25	i.
	500	0'42 ³ / ₅	10'000	t.
500	500	0'41 ³ / ₅	500	i.
	400	1'16 ² / ₅	804'5	t.
804'5	401'3	1'10 ⁴ / ₅	804'5	i.
	500	1'32 ⁴ / ₅	1000	t.
1'000	501'9	1'28	1000	i.
	400	2'34	1609	t.
1609	501'9	2'25	10'000	i.
	400	3'14 ¹ / ₅	40'000	t.
2000	501'9	3'06 ² / ₅	10'000	i.
	400	4'48 ³ / ₅	3'000	t.
3000	501'9	4'45 ³ / ₅	10'000	i.
	500	6'48 ² / ₅	4'000	t.
4000	501'9	6'26 ³ / ₅	10'000	i.
	500	8'25 ² / ₅	5'000	t.
5000	401'3	8'04	5'000	i.
	400	10'31 ⁴ / ₅	40'000	t.
6000	501'9	9'47 ² / ₅	10'000	i.
	400	12'20 ⁴ / ₅	40'000	t.
7000	501'9	11'26 ¹ / ₄	10'000	t.

*) Sőt azt hisszük, helyes lenne általában elhagyni a deszkáról való ugrást. Az átdolgozandó iskolai utasításokban, ki tudja, mikor érvényesülhet e több oldalról felmerült óhajlás, addig is tornatanáraink jól teszik, ha tanítványaikat az első osztálytól kezdve deszka nélkül tanítják ugrani.

Szerk.

Távolság mtr	A v. pálya hossza mt.	Idő	Az egész út hossza mt.	Mily verseny
	500	13'04 ² / ₅	7'500	i.
7500	501'9	12'16 ² / ₅	10'000	t.
	400	14'11 ³ / ₅	40'000	i.
8000	501'9	13'07 ¹ / ₅	10'000	t.
	400	15'58 ¹ / ₅	40'000	t.
9000	501'9	14'53	10'000	i.
	400	17'47 ⁴ / ₅	40'000	t.
10'000	501'9	16'29 ² / ₅	10'000	i.
	400	27'00 ⁴ / ₅	40'000	t.
15'000	500	26'55	1 órás v.	i.
	400	36'17 ² / ₅	40'000	t.
20'000	400	35'07	20'000	i.
	500	45'46 ³ / ₅	40'000	t.
25'000	400	45'40	1 órás v.	i.
	400	55'19	40'000	t.
30'000	500	55'00 ² / ₅	1 órás v.	i.
	400	1'04'55	40'000	t.
35'000	400	1'06'18 ⁴ / ₅	100'000	i.
	400	1'14'21 ³ / ₅	40'000	t.
40'000	400	1'16'15 ⁴ / ₅	100'000	i.
	351'5	1'29'51	"	t.
45'000	400	1'26'21 ¹ / ₅	"	i.
	351'5	1'41'20	"	t.
50'000	400	1'37'03 ³ / ₅	"	i.
			"	t.
55'000	351'5	1'52'38 ² / ₅	"	i.
60'000	"	2'04'47 ² / ₅	"	t.
65'000	"	2'14'50	"	i.
70'000	"	2'25'06	"	t.
75'000	"	2'36'26	"	i.
80'000	"	2'48'45	"	t.
85'000	"	3'01'26 ⁴ / ₅	"	i.
90'000	"	3'14'07	"	t.
95'000	"	3'26'46	"	i.
100'000	"	3'38'37	"	t.

Földvály Tibor.

A magyar sportéletben olyan ritka a vadászatot kivéve az olyan sportférfi, a ki úgy az állandó gyakorlatokban, versenyekben, mint a sport irodalomban egyformán szorgalmas állandó munkás volna. — Pedig ma már sok olyan tapasztalt seniorunk van minden sportágban, kiknek tapasztalatára, higgadt ítélletére úgy az egyleti élet mint az irodalom méltán számíthatnának, ha nem volna nálunk tradíció, hogy a férfiakká nőtt sportbarátok engedjék át a tért egészen a fiataloknak. — Az ifjuság ellen itt a fővárosban nem is panaszkodhatunk.

A megszorodott egyletekben pezsgő élet van; a szakirodalomban új, avatott írók tűnnek fel. A csónakázásban ma holnap első versenyzők lesznek a magyarok. A tornázásban egyleteink a czirkuszi mutatványokat veszedelmesen megközelítik.

Az ily örömdetes felelődt sportélet mellett nem könnyű dolog valakinek az édeklődést és a sportvilág tapsait kivinni. — Pedig talán csónakásaink bécsi győzelmének híre óta nem okozott szerte e hazában semmi oly nagy örömet, mint Földvály korcsolyaversenyi győzelme.

A nagyon komoly magyar politikus és tudás világ ma még meg sem érti, hogy mily nagy jelentőségű do-

log az, hogy Földváry Europa bajnoka lett, hogy neve ezután minden évben a világ minden nagy államában felemlítették. Pedig a sportdicsőség, a sportgyőzelem a nemzetközi versenyekben felér egy régi harci győzelemmel. Hisz egy lónak, a Kincsemnek külföldi győzelme ismertebb tette a magyar nevet mint különben minden tekintetben magasabban álló egyes tudományos felfedezéseink.

Ismételve üdvözljük tehát Földváry-t és köszönjük a dicsőséget, melyet szorgalmas munkájával magának és hazájának szerzett. Az alábbiakban közöljük rövid vonásokban Europa magyar korcsolya bajnokának életrajzát. Bernáthfalvi és földvári Földváry Tibor szül. 1863. júl. 5. Ötvenyén, Győr megyében, hol atyja Földváry Miklós, későbbi országgy. képviselő — a Pest-megyében jól ismert Földváry-család számos ágzatának egyik sarja — akkoriban szerzett birtokán gazdálkodott. Gyermekéveit részint itt, részint Budapesten töltötte, hol iskoláit is végezte, még pedig — 6 éves kora óta súlyos betegsége következtében siket lévén mint magántanuló kitűnő nevelők vezetésével. A reáliskolán nyert érettségi bizonyítvány után 4 eszdendőt dolgozott a budapesti tudomány-egyetemen vegytani physikai és növénytani laboratóriumaiban, majd gazdasági tanulmányokhoz látott és jelenleg is édes anyja ötvenyi birtokán gazdálkodik.

Szülei által a testedző sportnak majd minden ágában kiképeztetést nyert. Legrégibb idő óta űzi a tornázást; e téren azonban csak egy versenyeredményt mutathat fel: mint a „Nemzeti torna-egylet“ tagja ennek 1884. évi decz. 20-án tartott disztornázásán magasugrás és kötél-mászásból kombinált versenyben második díjat nyervén Kajlinger Mihály után maga mögött hagyván az akkor ereje tetőpontján álló Vermes Lajost. — Nagy kedvvel űzi a kerékpár-sportot is, versenyben azonban nem indult, inkább a túrázást űzi és egyletében, a „Hunnia magyar bicycle-club“-ban, melynek jelenleg választmányi tagja, a lefolyt évben 6033 km. igazolt túrával Philippovich Emil után a második helyet foglalja el.

Legnagyobb passióval űzte azonban elejétől fogva a korcsolyázást, nevezetesen a műkorcsolyázást. 7 éves korában kezdte a korcsolyázást és azóta legszorgalmasabb látogatója a „Budapesti korcsolyázó egylet“ jégpályájának, melynek mint legjobb korcsolyázóját már a 80-as évek elején kezdték emlegetni. Igazi haladása azonban csak akkor kezdődik, midőn is a bécsi iskola alapvető művének, a klasszikus „Spuren auf dem Eise“ című munkának 1881-be eső első kiadása megjelenésével rendszeres és alapos iskoláztatáshoz fogott. Ennek

hatása alatt a következő években rohamosan haladt. Miről azonban a korcsolyázás sportszerű oldalának akkoriban elhanyagolt volta mellett soká nem nyílt alkalma a nyilvánosság előtt is beszámolni. A budai I. ker. polg. körnek 1887. évi febr. 2-án tartott — Magyarországon talán első műversenye volt erre az első alkalom midőn is nagy fölénnyel első lett egyetlen versenytársa Pirovich Aladár jeles korcsolyázó ellenében. Ugyanezen jégpályán még kétszer egymásután: 1888. jan. 15. és 1889. jan. 13. vitte el az első díjat. A versenyügynek a budapesti korcsolyázó egyletben megindult fejlődésével végre 1891. jan. 18. itt is alkalma nyílt képzettségéről beszámolni, első díjat nyervén a szabad választás szerinti korcsolyázásért, míg az iskolakorcsolyázásban versenyen kívül vett részt. A következő 1892. évben került első ízben eldöntésre az európai műkorcsolyázó-bajnokság,

mely ugyan már egyszer ki volt írva az előtte való évben Hamburgban, de mely akkor a rossz idő miatt nem volt megtartható. Most Földváry is felment Bécsbe a bajnoki versenyre és sikerült neki 10 versenyző közül Engelmán után második helyre jutni, maga mögött hagyván Zachariadest, a német osztrák korcsolyázó-szövetség akkori bajnokát. 1893-ban Berlinben tartottak a bajnoki versenyt jan. 22-én. Ekkor a bírák 8 versenyző közül első helyre a stockholmi Gremandert juttatták, másodiknak Engelmann, harmadiknak Zachariadest és negyediknek Földváryt tették, de ez ítéletet a bírálásnál elkövetett szabálytalanságok miatt a nemzetközi korcsolyázó szövetkezet elnöksége semmisnek nyilvánította. A következő 1894. évben Davosban (Schweiz) az „International Skating Club“ nemzetközi versenyén mint első látjuk Földváryt, legyőzve Zachariadest és a müncheni Fuchsot; ugyanazon év-

ben jan. 28-án Bécsben harmadik ízben küzd az európai bajnokságért. Az első hely ismét elvitázhatatlanul Engelmán-é, de a második helyet is — rosszul lévén disponálva — elveszti Hügel ellenében és a harmadik díjjal kénytelen beérni. Végre 1895-ben Engelmán nyugalmába vonulása után és Frey Lipót által vezetett hatheti training után Budapesten jan. 27-én Hügel és Fuchs előtt nagy fölénnyel nyeri el Európa műkorcsolyázási bajnokságát 1895-re és evvel befejezi versenycarrierjét, 7 érem és 6 tiszteletdíj birtokában.

A „budapesti korcsolyázó egylet“-nek 1871 óta tagja; az utolsó közgyűlés óta a választmányi tagok sorában foglal helyet;

A magán életben Földváry a legszeretetre méltóbb férfiak egyike. Szerénység, sporttársaival, még ellenfeivel szemben is kedves modor jellemzik. Ő, a legjobb

FÖLDVÁRY TIBOR.

korcsolyázó órákig elveszódik a középszerű korcsolyázók tanításával, a mai magyar műkorcsolyázásnak valóban Földváry a megalapítója.

Elvezze sokáig jól megérdemlett dicsőségét egész-ségben és maradjon oly hű bajnoka a magyar sportnak írásban és tetteben, mint volt eddig.

St.

Különfélék.

Meghívó. A „Magyar Athletikai Club” az alapszabályok 26. §. alapján 30 tagnak beadott kérelmére 1895. márczius hó 5-én (kedden) d. u. 6 órakor rendkívüli közgyűlést tart a club nagy termében, melyre van szerencsénk t. tagtárs urakat meghívni. A közgyűlés tárgyai: Wetzel Ernő és Fayl Ivor Emil felebbezése, Gábor Endre és Ignáczy Ernő felebbezése. Budapest, 1895. évi február 17-én.

Az elnökség.

Női sport. A fővárosi előkelő hölgyvilág érdekeit és szorakoztatását nagyban előmozdító intézetet alapított özébüki és markoviczi Nagy Ferenczné úrhölgy. Fejlődő világvárosunk igényeinek teljesen megfelelő lesz ez az intézet, mely a magyar nők testedzését lovaglással, kerékpárnázással, nyíllövészettel lawn teniszszel stb. segíti elő. Nagy Ferenczné urnő ezen intézet megteremtésével nemcsak a magasabb körök hangulatának felelt meg, de társadalmi életünknek is egy érezhető hiányát pótolta. Európa minden államában van hasonló intézet; ideje, hogy hölgyeink is foglalkozzanak a sporttal! Az érdeklődők forduljanak az alapítónőhöz: tisztviselőt lep, Szabóky-utca 8—10 szám alá.

Ujítás a jégén. Orsini-Rosenberg herczeg egy jég-simitő hengert konstruált, a mely egy forró vízzel töltött hengerből áll s a korcsolyázástól felkapart jégfelület legfelsőbb rétegét felolvasztja. A készüléknek nagy előnye, hogy a korcsolyázókra annyira kellemetlen lapátolása, kotrása a jégnek feleslegessé válik és mindig sima, csuszós jégfelületet nyerhetünk pár perc alatt, jelen tékeny költségmegtakarítás mellett. A készüléket a föl-találó herczeg megleghangu megkérésére dr. Thomka Samu ismert fővárosi fülorvos javaslatba hozta a korcsolyázó egyesület igazgatójának, a ki az ujítást örömmel fogadta, s annak mielőbbi beküldését kérte.

Felmentés a tornázás alul. A kultusz miniszterium rendeletéből az oly iskoláknál, hol iskolaorvos van, a felmentést az orvos véleménye mellett az igazgatóság adja meg.

Dr. Morzsányi Károlynál, a Hunnia Bicycle Club ujonnan megválasztott tiszteletbeli tagjánál mult hó 2-án tisztelettel Dr. Hudomel József elnöklete alatt a közgyűlés küldöttsége, értesítvén őt megválasztásáról és átnyujtván neki a díszesen kiállított tagsági oklevelet. Dr. Morzsányi nagyon szívélyesen fogadta a küldöttséget és biztosította, hogy továbbra is szíven fogja viselni a clubnak és a kerékpársport ügyét és tőle telhetőleg azon lesz, hogy az hazánkban és különösen a székes-fővárosban felvirágozzék.

Szávoszt Alphons a polg. lövészegylet buzgó fő-lövész mestere a Király serfőzde részv. társ. igazgatójává választatván meg, a választmányhoz intézett levelében nagymérvű elfoglaltsága miatt tisztéről leköszönt. A választmány mely megilletődéssel vette a főlovész mesternek lemondását, megemlékezve a czéllövészet fejlesztése körül tett kiváló hasznos működéseiről, hathatós törekvéseinek méltánylásául egyhangulag elhatározta, hogy egyesületnek tiszteletbeli főlovész mesterré való megválasztását

fogja a legközelebbi közgyűlésnek ajánlani, a mi bizony-nyal egyhangulag meg is fog történni.

A Hunnia Bicycle Club a mult évben legnagyobb utakat beveloczipédezett tagjait a hivatalosan felülvizsgált utkönyvek alapján a következőleg díjazta. — a) évi menetekért; első díj: (5000 klméteren felül nagy ezüst érem) Philippovich Emil 6062 km. Földváry Tibor 6033 km. Freiszleder István 5815 km. második díj: (3000 klméteren felül kis ezüst érem) Oberrecht Ferencz 4064 km. Danczinger Lajos 3906 km. Moravec Zsiga 3253 km. harmadik díj: (2000 klméteren felül bronz-érem) Scholtz Albert 2707 km. Hrebenda Adolf 2550 km. Scholtz Géza 2409 km. Csabay Béla 2152 km. — b) egy- napon megtett legnagyobb távolságért; Első díj: (nagy ezüst érem) Philippovich Emil 241 km. Második díj: (kis ezüst érem) Schwáb Béla 230 km.

Magasugrási eredmények a budapesti IX. ker. polgári flu-iskolában:

Osztályok:

Magasság cm.-ben	I. a.	I. b.	II.	III.	IV.
62	—	1	—	—	—
71	6	4	3	1	—
80	15	17	22	3	1
89	15	8	16	10	3
98	13	7	11	12	8
107	1	2	2	12	15
116	—	—	1	9	3
125	—	—	—	—	5
134	—	—	—	—	2
A tanulók száma	50	39	55	47	37

A fenti eredmények magyarázatául szolgáljon, hogy az ugrás 10 cm.-es ugródeszkáról történt; az ugró-deszka azonban mindig a pálcza magasságának megfelelően állítatott.

Mint kimutatásunkból is látható, az ugró mérceze igen czélszerűtlenül van beosztva, amennyiben a fokozatok 9—9 cm.-nyi emelkedést tesznek csak lehetővé; sokkal pontosabbak a mérések, hogyha a fokozatok 5—5 cm.-nyivel emelkednek. A tornát ez iskolában Waldbauer József és Kárpáti Béla tanítják.

A budapesti korcsolyázó-egylet sportbizottságának elnökétől Szentgyörgyi Imre urtól a következő sorokat vettük: Tekintetes Szerkesztő Úr! Becses lapjának f. év február 1-én megjelent számában „A budapesti korcsolyázó egylet próba verseny” czím alatt megjelent közle-ményben egy állítás foglaltatik a mely úgy az igazság mint sportszerűség szempontjából helyreigazítást igényel, és ez az, hogy a próba versenyek megtartásánál az 500 méteres futam indításánál Toth és Márkus urak előbb indultak el, az indító az indítást pisztolylövessel santio-nálta, a bíróság pedig az elkövetett hibát belátván az állva maradt Dáni urat külön csoportba osztva ujjalag versenybe bocsátotta. Eltekintve attól, hogy az egyszer megtörtént indítást a versenybírósnak ily szempontból felülbírálni hatáskörében nem áll, a budapesti korcsolyázó egylet sport bizottsága nevében a mely a próbaversenyeket rendezte és feltételeit megállapította van szerencsém ki-jelenti, hogy ilyen versenyeken bíróság alakítása nem szokásos s az a jelen esetben sem működven az indító urnak ténykedését már ez okból sem bírálhatta felül. A próbaverseny (trial) czélja kizárólag az lévén, hogy a trainingben levő urak képességeiről az egylet vezetősége tájékozást szerezzen s a versenyekre való nevezést e

szerint eszközölje. A sport bizottság az indító urnal teljes egyetértésben Dáni urnak újboli indítását csakis e szempontból rendelte el és nem azért, mintha az indításnál bármely szabálytalanságot tapasztalt volna. Egyébként van szerencsém ugyancsak a sportbizottság nevében kijelenteni, hogy a bizottság az indító urnak úgy a proba, mint a nemzetközi versenyeknél kifejtett minden sportbeli ténykedését kivétel nélkül és feltétlenül correctnek ismeri.

A „Budapesti Torna Club” márczius 2-án tartja egyleti helyiségében közgyűlését. Az egyleti m. évről szóló értesítő gr Hadik Barkoczy Endre elnök és Kankovszky Vilmos titkár aláírásával most jelent meg és sok szép eredményről számol be. Az egyletnek 116 működő tagja van és mégis a más egyletek versenyein (tizen) a klub tagjai közül 26, huszonhatan nyertek kitüntetést. Sok érdeme van a vezetőségnek, különösen Dr. Ottó József elnöknek és Iszer Károly művezetőnek. A legnagyobb elismeréssel szólhatunk az évi jelentésről, csak azt sajnáljuk, hogy a versenyjelentéseknél az okvetlen közlendő eredmények kitüntetése elmaradt. Jövő számunkban még visszatérünk az egyleti jelentésre.

Szigethi Benedek Gyula, jeles vívómester az 1895. február hó 17-én tartotta meg Debreczenben az „Arany Bika” vendéglő termeiben barátai és nagyszámban jelen volt tanítványai jelenlétében ezüst mennyegzőjének lakomáját, valamint vívómesteri és tornatanári 25 éves jubileumi ünnepélyét. Aki Benedeket ismeri, csodálkozva fogadja e hírt. Hogyan hát az a szép izmos alak, az az acélizmus mester ezüst mennyegzőt ül! A józan élet, a testgyakorlatok élő magasztaló szobra a jeles mester! Széles e hazából sok tanítványa és tisztelője kíván velünk együtt hosszú boldog életet az ünnepelt párnak.

Jól sikerült jelmezes jégünnepélyt rendeztek a budai állami tanítónőképző intézet növendékei házi korcsolyapályájukon. A lampionok által bevilágított jégen gigerli, bété, pólyás baba, cigányasszony, török basa, „Kneip” beteg stb. alakban mutatták be művészetüket az intézet tanári kara jelenlétében. Nehányan valóban remek mutatványokat produkáltak, ami a rendszeres tornatanításra s eme testedző sport iránti előszeretetre mutat. Az ünnepély csak a késő éjféli órákban ért véget.

Gölniczbányán m. hó 2-án jégünnepélyt rendeztek. Különös tetszésben részesültek a sima jégen rendezett valczer és négyes tánczok. A versenyfutásban Lukász Lajos lett a győztes. Az ünnepély rendezése körül Wéber Ernő tanár fáradozott legtöbbet, a sikerért őt illeti az elismerés.

Az „Achilles Sport Egylet” 1895. Febr. 10-én tartotta meg korcsolya versenyait Palicson. — Az idő rendkívül kedvezett teljes szélséend uralkodott (emiad a jégjacht és a jégtrabaccolo versenyeket elkelletett halasztani.) A hőmérő — 4° R. hőfokot mutatott. Az 1000 m. sikversenyben Lángh Zsigmond 2 percz 7 mp. alatt. első: jó második Lengyel Hugó 2 percz 13 mp. alatt. — Harmadik lett Horváth Géza 2 percz 19 mp. alatt. — Az 5000 m. versenyben első lett Lengyel Hugó 10 percz 21 mp. alatt. második Feffer Ernő 10 percz 25 mp. alatt. harmadik Martinovits Ljuborin 11 percz 10 mp. alatt. A bajnoki 10.000 m. versenyben Lángh Zsigmond 19 percz 22 mp. alatt másodikban lett bajnokjelölt. Ez oly eredmény, mely megközelíti Jaap Eden Stockholm, 1894. február 10-iki világrecordját, (19 p. 12³/₄ mp.) Lángh Zs. még az ősszel Svédországba utazik és ott szigorú traininget fog tartani. Második lett Schmiadt Pál 20 percz 21 mp. alatt; harmadik lett Iváncsik Dénes 20 percz 25 mp.; negyedik lett Vermes Lajos bajnok 22 percz

5 mp. alatt. Másnap lábszánkó (skie) kirándulások és jégvitorlás versenyek tartattak a tiszai kiöntéseken. Gyenge havazás mellett éjszak-éjszakai szél mellett a 25 km. távot Szalkay Rezső „Turul” jégbrázzerával 42 percz 17 mp. alatt vitorlázta be. Brütner Miksa „Mortor” jéggolettával 45 percz 11 mp. alatt; Vermes Lajos „Fridolin” jégjachtal 46 percz 9 mp. alatt, Jeszenszky Árpád „Vihar” jégloggerjével 49 percz 5 mp. Az értékes vándorserleget 500 frt értékben Szalkay R. vitte el.

Vermes Lajos.

13 millió frt-nál többet tesz ki azon összeg, melyet Anglia bevett a külföldre szállított veloczipédekért a múlt évben.

A bécsi veloczipédezők számáról fogalmat alkothatunk, ha tekintetbe vesszük, hogy a 17 egyletből álló bécsi egyletek veloczipéd-szövetségének 884 tagja van. A szövetkezet múlt hó végén tartott gyűlésén csak két bécsi egylet nem képviseltette magát. Erdekességnek tartunk pár dolgot e szövetkezet munkásságáról felemlíteni. A múlt évben egyetlen versenyükön 3103 frt 81 kr. tiszta nyereségük maradt. — Bécs városa egyik versenyszámra 200 koronát adott aranyban. — A múlt évben a szövetkezet május 6-ikától okt. 14-ig 36 versenyt tartott, a verseny-díjak értéke 5402 frtra emelkedett.

Kalmár József a „Szabadkai Sport Egylet”, az „A. S. E.” tagja, Szabadka város hivatalnok, tartalékos hadnagy 1895. febr. 3-án elhunyt. Kalmár mint kiváló tornász, verseny magas rudugró és szenvedélyes vasparipázó tűnt ki. Áldás emlékére.

2 angol mrtf-es korcsolyaverseny folyt le 18 professzionatus versenyző közt Cambridge mellett Swaveseyben. Azonban az ovalis pálya 136 yarddal kevesebb volt mint két mrt. A nagy összeg pénzdíjat Dindahl nyerte el 5 p. 46¹/₂ mp. idővel.

A veloczipéd és a lovak. A „Figaro” írja, hogy az egyesült Államokban egy új krach van készülöben, mennyiben a 16 millióra menő lovakból évről-évre kevesebbet használnak és áruk rohamosan csökken. Ezzel szemben a múlt évben 200.000 veloczipédet adtak el és e szám ez évben 300.000 is felmegy.

A győri sportbál. Győrváros sportedzett ifjai m. hó 16-án este összetoborozták Győrváros és megye népet a Lloyd nagytermébe, hogy megmutassák, mint tudnak mulatni a komoly sport munkásai. A termet, úgy a feljáratot ez alkalommal ellepték a sportjelvények s az ajtónál a regatta s a vívóklub szolgál állottak teljes egyenruházatban. A terem igazán fényesen volt diszítve. A rendezőség a hölgyeket művészi kivitelű értékes tánczrenddel lepte meg, mely paizs alaku könyvecske volt. Az alap sötétkék és fehér plüss-bársony s rajta aranyozott sport-jelvények. A táncz 10 órakor vette kezdetét s oly jó kedvvel folyt, hogy még a hajnalban is járta a táncz. A négyeseket 60 pár tánczolta. Élénk tetszésben részesült Szabó Pista főrendezőnek ez alkalomból írt mazurkája, melyet a bál rendezőségének ajánlott.

Párisi veloczipéd-verseny. Múlt hó 2-án és 3-án 24 órai versenyben küzdöttek a világ nagy veloczipédezői. A győztes a franczia, Garin lett 701.180 klm-t hagyván hátra, 40 klm-rel kevesebbet mint a legjobb eredmény.

6600 frt nyereséggel végződött az ausztráliai Melbourne-i veloczipéd-egylet versenye. A belépti jegyekből több mint 12 ezer frt folyt be. Mikor lesz nálunk ilyen nagy érdeklődő sportközönség? Talán újabb ezer év múlva!

A bécsi „Austria” uszó-egylet m. hó 17-én tartotta meg a Diana-fürdőben ez idei téli versenyét. Az

egyleti bajnoki versenyben a győztes Wistrel a 204 m. távot 3 p 32¹/₆ mp. alatt uszta be.

A kassai jégpályán febr. 17-én délután a korcsolyázó egyesület ismét kisebbszerű jégünnepélyt rögtönzött. Bár semminemű ünnepélyesség nem volt előre jelezve s maga az időjárás is meglehetősen zord volt, a jégpálya teljesen megtelt a korcsolyázók elijével és nagy számú diáksággal. Négyest is tánczoltak a jégpálya felén, mert a rendezők előrelátása a jégre fektetett zsineggel ketté osztotta a pályát, hogy a négyesben részt nem vevők keresztül ne törjenek a kolonnokon. Természetesen a kolonnok áttörését eképen elkerülték, de azt nem, hogy azok, akik észre nem veszik a jégen fekvő zsineget, ki ne törjék a nyakukat.

A „kecskeméti torna- és vivó-egylet“ mult hó 9-én megtartott közgyűlésen újra megalakult. A régi alapszabályokat azonban az egylet működési köréhez képest már elavultaknak találta s a végleges szervezkedést egy új alapszabály tervezet elkészítéséig halasztotta el. E célból megalkotott bizottság tagjai: Szabolcsy Antal, Burdács Rezső és Fehér József rendes tagok lettek. Az egylet vagyonának leltározásával pedig Szabolcsy Antal és Hankovszky Zoltán rendes tagokat bízta meg. A tisztségeket az alapszabályok letárgyalásaig szintén ideiglenesen töltötték be, s ily minőségű elnökké — a nagy elfoglaltsága miatt leköszönt dr. Szeless József helyett — egyhangulag dr. Magyar István rendes tagot választották meg.

100 angol mrtf-es (16092 klm) veloczipéd versenyben mérkőzött két híres veloczipédező a m hó 17-én Párisban. A győztes az angol Linton felett a francia

Huret lett, a távot 4 ó. 7 p. 47 ³/₆ mp. alatt hagyva hátra, a legjobb eddigi eredményt 6 p. 51⁴/₆ mp.-el javítván.

X Klösz György fényképészeti műintézet Budapest V. Kossuth Lajos-tca 18 sz. I. emeleten Telefon állomás-Elvállal mindennemű fényképi felvételeket, többszörösítéseket gépekről, ipar-, mű-, és tárgyokról sat. Photolithographia, czinkographia, fénynyomat, autographiai, fénymasolat.

Peterlongo J.
innsbrucki fegyvergyáros
ajánlja a vadászat kedvelőinek
vadász- és czéllövő
fegyverekben,
revolverekben, vadászati eszközökben
gazdag raktárát.

2000 Wänzl karabint darabját 2 forintjával,
2000 Werndl fegyvert darabját 5 forintjával
kínál vevőinek.

LIPIKI JÓDFÜRDŐ

(SZLAVÓNIABAN.)

Elsőrangú kutforrás és gyógyfürdőhely

Enyhe éghajlat.
Egyedüli jódhévíz a Continensen
64° Celsius

Az idény tartama márcziustól október végéig.
Gyógyjavaslatok: A gyomor és bélcsatorna mindennemű hurutos bántalmánál, hólyagbetegségeknél, csúzos és köszvényes kóralakoknál, görvélykóros és különféle vérbajoknál.

Kiterjedt árnyékos park, saját gyógyzenekar, fedett sétány, diszes és kényelmesen berendezett szállodák és magangyógyintézetek.

100 vendégszoba.

Kitűnő étkezés mérsékelt árak.
Vasúti összeköttetés: Pakratz Lipik (cs. és k. szab. déli vasut), Okucan (m. kir. államvasutak.)

Képek és képkeretek a legnagyobb választékban a leggyorsabbtól a legremekebbig való kivitelben legmérsékeltbb áron kaphatók csakis TINTNER MIKSA műtárában Bécs, I., Opernring 19.

Porzsolt Kálmán, Porzsolt Jenő és Porzsolt Lajos

összes munkái kaphatók a „Herkules“ kiadóhivatalában

Budapest, József-körut 5. sz.

Legújabb szerkezetű kerékpárok

Nagy választék valódi angol és német kerékpároknak.

Herbster Károly
raktárában

Budapest, Károly-körut 3. szám.
1894. évi árjegyzék ingyen.

FÖLDESZ L.

puskaműves

Budapest, Muzeum-körut 9 szám.

Ajánlja jó hírnévű

fegyvereit
kezeég mellett,

továbbá mindennemű **revolvereket** és teljes **vadászfelszereléseket.**

Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek. Javítások legolcsóbban számíttatnak.

KAJÁRI DEZSŐ

KARLSBADI

cipő-különlegességek

Budape t, Dorottya-utca 8. sz. a.

Ajánlja legdusabb választékban férfi-, női- és gyermek-cipő-árut a téli idényre

a legolcsóbb árak mellett. — Különös ügyelemmel

velocipédező, turista és hegymászó tornaczipőket, vadász-csizmákat

mindennemű bőr- és vászonból urak, hölgyek és gyermekek részére egyaránt:

tiszti cipők, galoschnik v. gumiecipők, ugy szinte vízmentes cipőket és kényes lábra különlegességeket.

nagy választékban raktáron tart Vidéki megrendelések mérték vagy minta-cipő szerint leggyorsabban eszközöltetnek.

Előfizetési díj:

Negyedévre 1 frt
Félévre 2 frt
Egész évre 4 frt

Egyes szám 20 kr.

Megjelen havonként
kétszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség

és

kiadóhivatal

Budapest, József-körút
5. szám.

Kéziratokat vissza nem
küldünk.

Az Achilles Sport-Egylet,
Aradi Korcsolyázó-Egylet,
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club
Beregszászi Korcsolyázó-egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Korcsolyázó-Egylet,
Budapesti Torna-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet
Első Magyar Vivó-Egylet,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Föv. Vivó-Club,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kolozsvári Athletikai Club.

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.
Lévai Torna- és Vivó-Egylet
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Magyar Uszó-Egylet.
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Marosvásárhelyi Kerékpár-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egyl.,
Nagy-Kánizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
O-Becsei Kerékpár-Egyes.,
Ó-budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pozsonyi Hajós-Egylet,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egyl.
Sátorlajauhelyi Korcs.-Egyl.
Selmeczi Akad. Athléta-Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egyl.,
Székesfehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli korcs.- és hajós-Egylet,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zombolyai Athletikai-Club,

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ő nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

Országos Korcsolyázó Szövetség.

A fenti czimben egy régen óhajtott ügynek dülőre jutását jelenthetjük. A Bpesti Korcs.-Egylet választmánya ugyanis kezeibe vette a szövetség megalakítását s ezzel azt is mondhatjuk, hogy már megalakultnak tekinthetjük a magyar korcsolyázók szövetségét. Kétséget sem szenved, hogy az ország több mint száz korcsolya-egylete közül akad annyi, mennyi elég lesz, hogy a szövetség megkezdhesse működését.

Az évekkel ezelőtt megjelent korcsolyázás-kézikönyvében olvassuk a következőket: „Minden korcsolya-egyletnek a tanítás után első kötelessége volna a versenyek rendezése. Ezzel nemcsak a versenyzési kedvnek és mulatságnak tesznek eleget, de magát a korcsolyázást is elősegítik. Egy versenynek sikere száz szemléltető kedvet kelt a korcsolyázásra.” És mennyivel nagyobb lesz majd ezután a szövetségi versenyek hatása! A korcsolyázás a legelterjedtebb testgyakorlat hazánkban; a számos vidéki egylet a legjobb anyagi helyzetnek örvend, és így a szövetség munkásságának a legháládatosabb tér kínálkozik, csak szorgalmas, fáradtságot és lehangoltságot nem ismerő igazgatóságra van szükség.

Az alakulás előtt kötelességünk az ügy érdekében pár óhajtnak kifejezést adni, melyek a szövetség alapszabályaira vonatkoznak.

A szövetségi egyletek a szövetségi pénztárba tagjaik számának megfelelően fizessék be a tagdíjat, mely összeget az egyes egyletek tagjaik befizetéséből utólagosan szállítanak be. De ezen kívül minden egylet bizonyos összeget (mondjuk 10 frtot) fizet évenként a versenydíj alapra.

A szövetség minden évben más helyen rendezi versenyét, de az egyleti versenyek támogatására díjakat

küld. A díjak érmek legyenek s csak a nők díja legyen e mellett tiszteletdíj is. — Evenként tűzessék ki rekord-díj is meghatározott távolságra és időre. — Alakíttassék vándor-díj egyletek részére. A szövetség feladata lenne, hogy a nagyobb, különösen bajnoki versenyekre az állami, megyei vagy községi hatóságok részéről versenydíj-alapra segélyt eszközöljön ki.

Azt is szeretnők, hogy a szövetségnek olyanok is tagjai lehessenek, kik nem tagjai valamely szövetségi egyletnek. Még pedig oly feltételek alatt, hogy az egyénenkénti befizetésen kívül ők is fizetnének bizonyos összeget (mondjuk 2 frtot) a szövetségi pénztárba. Ezt azért óhajtanók, mert bizonynyal nem lép a szövetkezetbe az ország minden egylete és így a kimaradtak is részt vehetnének a versenyekben.

A szövetség ügyeinek vezetésében, hogy ne csak a fővárosi egyletek működjenek, kívánatos, hogy a szövetségi igazgatóság vidéki tagjai megbízatás folytán mások által is gyakorolhassák jogukat. A szövetségi közgyűlések magától érthetőleg a szövetségi verseny helyén és idejében tartatnának meg. Nem szükséges különben részletezni a szövetség megalkotandó alapszabályait, mert az ügyet rendező egylet tagjaiban biztosítékot látunk az alapos munkára.

Itt közöljük a körlevelet, melyet a Bpesti Korcs.-Egylet intéz

* * *

Magyarország valamennyi korcsolyázó egyletéhez.

Mélyen tisztelt Elnökség!

A Budapesti Korcsolyázó-Egylet választmánya megbizta a kebeléből kiküldött sportbizottságot, hogy egy országos korcsolyázó-szövetség létesítése végett tegye meg a kezdeményező lépéseket.

Ezen szövetség céljai lennének nagyjából körvonala az országos korcsolyázásnak, jelesen annak sportszerű oldalának országos fejlesztése, e végből versenyek rendezése, egységes versenyszabályok elkészítése, megállapítása a rekordok hitelességéhez szükséges feltételeknek, országos bajnokságok kiírása. Feladata lenne továbbá az egy Budapesti Korcsolyázó-Egylet helyett a magyar-

országi Korcsolyázó-Egyletek összeségét képviselni a fennálló nemzetközi korcsolyázó szövetségben.

Megbízatusunkból folyólag azon kérelemmel járulunk mélyen tisztelt elnökség elé, sziveskedjék f. évi április hó 30-ig a Budapesti Korcsolyázó-Egylet sportbizottsága czimére, Budapest, Deák Ferencz-utca 15, oda nyilatkozni, hogy a szövetség létesítését elvileg óhajtják-e és ha igen, egyletük alapszabályainak és a taglétszám kimutatásának beküldésével nekünk lehetővé tenni, hogy az alap iránt, melyen a szövetség tervezetét elkészíthetjük, tovább tájékozódhassunk.

Azon reményben, hogy a közös cél elérésében a mélyen tisztelt elnökségben buzgó munkatársunkat fogjuk tisztelhetni, maradtunk

Budapest, 1895. márczius hóban
hazafias üdvözléssel

A Budapesti Korcsolyázó-Egylet sportbizottsága
Szent Györgyi Imre,
elnök.

Ehrlich János,
biz. tag.

Földváry Tibor,
biz. tag.

Az olympiai játékok programja.

Az olympiai játékokat előkészítő nemzetközi előkészítő bizottság hivatalos *Értesítőjének* legújabb száma közli az 1896 április 5—15 ig, a görög királyi herczeg védnöksége alatt, Athénben tartandó versenyek részletes műsorát, mely egész terjedelmében így hangzik:

A) Atlétikai sportok.

Versenyszülés: 100, 400, 800 és 1500 méter sík; 110 m. akadálylyal. (Szabályzat: Union des Sociétés françaises de Sports Athlétiques). *Versenyek:* Táv-magas ugrás, magas ugrás; súly és diszkuss-dobás. (Szabályzat: Angol Amateur Athletic Association). *Marathoni gyalogverseny:* 48 kilométer, Marathontól Athénbe. Díj: M. Breál, az Institut de France tagjának kelyhe.

B) Gymnasztika.

Egyéni gyakorlatok: függeszkedés sima kötélén, különböző gyakorlatok a nyújtón, a gyűrűhintán, a korláton, a lovon; súlyemelés. *Összgyakorlatok:* (A társulatok legalább tizesével jelentkeznek.)

C) Vívás és birkózás.

Kard, vitör és egyenes kard; műkedvelők, katonai és polgári mesterek. (Szabályzat: a párisi Société d'encouragement de l'Escrime.) *Birkózás:* római és görög.

D) Lövészet.

Előre nem látott nehézségek következtében csak utólag lesz megállapítva.

E) Vízisport.

Vitorlázás: vitorla-versenyek (Szabályzat: Union des Yachts Français). *Evezés:* egy evezős, 2000 m. fordulás nélkül (egyeses vonalon) kis csónakok (skiffs), két evezős párosan fordulás nélkül külvillás (yoles et outriggers), négy evezős fordulás nélkül yoles. A hajórajok személyzete részére külön verseny fog rendeztetni. (Szabályzat: Rowing Club Italiano). *Úszás:* gyorsúszás 100 méter; kitartó gyorsúszás 500 m; kitartó úszás 1000 m. *Water-polo* játék.

F) Kerékpározás.

Gyorsverseny: 2000 m. nyílt pályán kezdőknek. *Haladók versenye:* 100 kilométer nyílt pályán. *12 órai kitartó verseny:* haladók számára. (Szabályzat: International Cyclist Association.)

G) Lovaglás.

Lovagló versenyek: lovardai lovaglás, kengyellel és a nélkül; akadály-ugrások, voltige, magas iskola. (Csakis a lovasnak ügyessége vétetik figyelembe, nem pedig a lónak értéke.

H) Atlétikai játékok.

Lawn Tennis: egyszerű és kettős *Cricket*. (Szabályzatok: All England Lawn Tennis Association és Marylebone Cricket Club).

Athén, 1894. november 24-én.

Lovasjáték a XIX. században.

(Emlékeim a vívás sportjáról.)

Irta: Legouvé Ernő.

Nem mesét regélek, hanem a tiszta száraz igazságot mondom el, midőn felemlítem, hogy Párisban, az 1872-ik évben igazi, hamisítatlan lovasjátéknak voltunk a tanúi. Hogyan lehetséges ez, — fogja kérdezni a tisztelt olvasó. — Ime az egyszerű magyarázat.

Ki ne ismerné Önök közül az őskori lovasjátékok ünnepélyes szertartásait? Egy hérold zajos trombitaszóval járta be a messze vidékeket, mindenfelé hirdetve, hogy ezen és ezen a napon, ebben és ebben az órában, ezen és ezen a helyen kora reggeltől késő éjfélig öt vagy hat fegyverbe öltözött lovas fog tartózkodni és készek szembeszállni mindenkivel a ki jelentkezik az elzárt helyiségben. Nos, ugyanez történt minálunk 1872-ben. Tíz-tizenkét ifju, a párisi körök legelőkelőbb családjaiból, hasonló felhívást bocsájtott ki. Csakhogy itt nem lándzsa dobásról, kopja vetésről volt szó mint a klaszikus népeknél; elmaradtak az ünnepélyes diszbe öltöztetett csillogó paripák is, — a vállalkozók saját lábukon állva küzdöttek és pedig egyetlenegy fegyverrel, mely minden fegyver között a legártatlanabb, de e mellett a legcsillogóbban tükrözi vissza a kellemet, az ügyességet, a könnyűséget. Ennek a rejtélynek a kulcsa a következő:

Mindenki ismerte Robertet, az idősebbiket, a ki az akkori vívó nemzedék királya volt, az egyetlen talán, a ki feledtetni képes Bertraudot; nos, Robert tanítványai felhívást bocsájtottak ki Páris összes vívómestereihez, melyben tudatták velők, hogy a legközelebbi csütörtöki napon, május 27-én délutáni 2 órától esteli 6 óráig Robert vívótermében fognak tartózkodni a Saint-Mark-utca 14. szám alatt és készek minden jelentkezővel, tanárral vagy tanítvánnyal megvívni. Ez a kihívás kissé elbizakodottnak látszott, mert olyan mestereknek szólt, minők Mimiague, Jacob, Pons, Staas, Gras, Hamel valának; hát még milyen vívók voltak tanítványaik is!

Elsőben is megemlítem közülök Jery d'Esclands-ot ki Páris ostroma alatt, mint egy önkényes portyázó csapat vezére öt hétig a falvak között küzdött, mindenkor legelől, a legnagyobb veszélyek közepett, mely hősiességéért méltán érdemelte ki magának a becsületrend keresztjét. Még sohasem láttam félelmesebb vívót. Hidegvérű, a mi bámulatot kelt, sohasem hátrál, sohasem ugrik előre, — egyenesen áll lábain, mintha a földhöz volna szegezve; magatartása olyan méltóságos, mint egy bíróé bírói emelvényén; kardja kezében a törvény pallójának látszik, és a midőn lecsap vele, megrémit, mintha ellenfelét nem megsebezni, hanem kivégezni akarná!

Azután megemlítem Antonio Expelata-t. El lehet

mondani, hogy nevében benne képe; neve csupa tűz és csupa csillogó fény, — mint vivó tele van csillogással és tüzzel. Kardjának játékában sok a kastiliei. Valóságos Spada az! A mennyire nyugodt, komoly rendületlen Ptery, — Ezpéleta annyira forrongó, heves, vakmerő és elegáns. Vivása elragadó, nem látjuk többé a vasálarczot arcán, a mellvédet mellén; a hős áll előttünk, fedetlenül, megbüvölő eleganciájának varázsával.

És a többi is mind ilyen. Ilyen Saucède, kiről ismeretes, hogy a vivás Talleyraud-jának tartják; ilyen George Ribesco herczeg, kinek szerénysége visszautasította a neki felajánlott „vivók herczegé” czímet, de a kit méltán tarthatunk herczegi vivónak a lovagias vivás eszményének; ilyen Brinquant, kiről azt jegyezték meg, hogy ha egy ügyes gyakorlott ügyvéd egy perc alatt 180 szót ejt ki, Brinquant bizonyára képes ugyanannyi vágást adni kardjával, — tény, hogy husz másodperc alatt mindig kifogástalan korrektséggel, csodás könnyedséggel megteszi azt, a mire másnak hatvan másodpercre van szüksége; ilyen végre Jain báró, — kit tudományos vivó névvel illethetünk, mert senkisésem képes ellenfele gondolatait jobban ellesni és kardjával azokat tetszése szerint vezetni; az ő nyugalmában magnetikus erő van.

Most már e bemutatás után, mint vivó, a magam részéről is hozzászóllok, általánosságban ehhez a kérdéshez.

Óhajtanám, hogy iskoláinkban a vivást kötelező tantárggyá tegyék, nemcsak azért, mert a vivás testedző, egészséges foglalkozás, hanem azért is, mert valójában nemzeti, francia művészet is, éppen úgy, mint a társalgás. Vivni annyi, mint csevegni, társalogni, mert hiszen a csevegés, a társalgás nem más, mint támadás, páriozás, visszavágás és ha főképp módunkban áll, érintés, megérintése annak, kivel szellemi párbajt folytatunk. A németnek szabályja van, a spanyolnak kése, az angolnak pisztolya, az amerikainak revolvere, *kardja a francziának és a magyarnak van.* „Kardot viselni, kardot rántani” oly kifejezések, melyek a maguk igazi jelentőségében csakis a két nemzet nyelvén vannak meg; az egyik, az első, mind a két népnél a nemesi joggal járt, a másik, az utóbbi az udvariasság, a lovagiasság ténye és szabadalma volt. A mi minket illet, óhajtanám hogy demokráziánk szokásaiban, modorában és érzelmeiben aristokratikus maradjon és ezt semmisem mozdíthatja annyira elő, mint a kard kezelése. Avagy nincsenek-e éppen a kardnak legszebb privilegiumai? A kard az egyetlen fegyver, melylyel megboszulhatjuk magunkat — vérontás nélkül! Nincs szebb, mint midőn egy nemes szívű és ügyes ember ellenfelét, ki őt megsértette és a kit hatalmában állana megölni, azzal bünteti meg, hogy egyszerűen lefegyverzi!

De kardoskodom a vivás mellett, mint drámaíró is.

Ugyan kérdem önöktől, mi lenne belőlünk, belőlünk szegény vigjáték és drámaírókból a kardpárbaj nélkül? A pisztoly használata durva eszköz és csakis vérdrámákban mint végső megoldási mód engedhető meg. De a kard, oh a kard, az mindenütt alkalmazható, — az expositionál, a nyilatkozatoknál, az újra megjelenéseknél. Mit tehetünk egy vigjátékban a pisztoly álfal megsebesített emberrel? Semmit, nem jó az többé semmire. De ha kardot alkalmazunk, az illető két perc múlva újra megjelenhet a színen, — felkötött kézzel, ajkán erőltetett mosollyal. A fiatal leány vagy a fiatal asszony így szól hozzá:

— Milyen halvány Ön uram!

— Én kisasszony... — és ekkor egy csepp vér bugygyan ki a kendő alól.

Oh ég! Henry, Ön verekedett! Önnek kardpárbaja volt! Ön vivott!

Oh minő szép ige ez, vivni! Minden időben alkalmas a használatra.

— Ön vivott! — Vivjon! — Ne vivjon! — Főképen milyen alkalmas a kitöréseknél!

— Barátom, kegyelem...

— Uram, ön gyáva!

— Arthur, Arthur, lábaidhoz vetem magamat!

A színpadi hatásnak két elengedhetetlen feltétele s eszköze: a kard és a szerelem.

De térjünk vissza lovasjátékunkhoz.

F. J.

(Vége követk.)

A Cyklodrom-verseny.

F. hó. 3-án d. u. 3 órakor folyt le a Nemzeti tornacsarnokban sajnos gyér számú közönség előtt, a Cyklodrom kerékpár verseny.

Azok számára, kik talán még e szót Cyklodrom nem hallották a következőkben magyarázzuk meg ezen elmés szerkezet mibenlétét. A Cyklodrom három könnyen forgó hengerből áll, melyek közül kettő közvetlen egymás mögött, a harmadik pedig ezektől mintegy 80 cm. távolságra elől van. A hátulsó henger a különállót átvitel útján forgatja, azonkívül szintén transmissio által egy mérő készülék mutatja, hogy hány kiómetert tenne meg a gép egy óra alatt, ha előre haladna; ugyan e készülék mutatja a tempo sebességét is. Az egész szerkezet ezen kívül össze van kötve egy asztallal, mely egy verseny pályát ábrázol, a melyen a versenyzőknek megfelelő számú pléh kerékpározó körülútása mutatja kicsinyben a versenyzők küzdelmét.

A Cyklodrom a következőképen hozható mozgásba. A velocipédet ráállítják a hengerekre, még pedig úgy, hogy a hátulsó kerék a két egymás mellett fekvő hengeren mintegy be van ékelve, az első pedig a külön állón nyugszik; ha már most a gépet hajtani kezdik, úgy annak hátulsó kereke a súrlódás következtében forgásba hozza a középső és hátulsó hengert, a külön álló henger pedig, átvitel folytán, az első kereket forgatja. A velocipéd pedig a hajtás daczára is, egy helyben marad.

Az egyensúlyozás a gépen a nyugodt ülés és kormányrúd tartásban rejlik.

Sokan — különösen a laikusok — elég tévesen azt vélik, hogy a Cyklodrom volna hivatva arra, hogy a byciklisták télen is trainirozhassanak. Mi azonban nem tartjuk a trainingre alkalmasnak, már azért sem, mert a csekély súrlódás következtében rendkívüli sebességet produkálhatni, (2-szer nagyobb a rendesnél) melyet ha valaki télen át megszokik, ugyancsak hátrányára válik a nyári sáisonban, továbbá alkalmatlan egy helyben való hajrás is, elszoktatja ugyanis a trainirozót a levegő ellentállásának türesétől, minek következtében a rendes versenynél elfullad.

A versenyek (kettejének) eredménye a következő:

A versenyzők álnév alatt indultak, gyenge kerékpározók. Az egyes kerékpár egyletek megtiltották tagjaiknak a részvételt.

I. Record kerékpározás 5000 m. = 20 kör a Cyklodromon. I. Szemere Imre 11:54 p., II. Laufer Ottó 12:30 p. (Laufer többször elbukik, Szemere bevarja, végül játszva 1 körrel lehuza.)

II. Főkerékpározás 10.000 m. = 40 kör a Cyklodromon. Az egyetlen érdekes szám. Indulnak ketten Spaczi és Szemere Imre. Spaczi gyors tempóban indul, melyet végig meg is tart, lehuza Szemerét 11 körrel, mit ez látván a versenyt föladja. Idő 16:30 perc.

Az egész versenyről csak mint kuriosumról emlékezünk meg, mert az eredmények, a gép súrlódása csekély és változó lévén, számba sem vehetők. Az álnévű versenyzők pedig egészen érdektelenek előttünk.

F. K.

A Budapesti Tornaklub életéből.

Érdekesnek találjuk e jólvezetett egyesület értesítőjéből egyes részeket olvasóinkkal is megismertetni; sok okulni valót találunk az alábbi szemelvényekben.

Hogy tagtársainknak — mondja az évi jelentés — társaságuk versenyében való részvételét megkönnyébitsük, a választmány 1894. június 7-én tartott ülésében azon határozatot hozta, hogy a club azon tagjainak, kiket a választmány társaságuk versenyére nevez, nevezési esetleg utazási költségeit, — melyek esetről-esetre előzetesen megállapíttatnak, — a club saját pénztárából fizeti.

Ez évben verettünk először arany és ezüst érmekeket, melyek sikerült tervezetét Bundsmann Jenő alelnökünk készíté, beszereztünk továbbá diszokleveleket, melyek rajzát Weinwurm Antal tagtársunk szolgáltatta.

Azon anyagát áldozatok folytán, melyek a vívási tanfolyam rendezése által évenként az egyesületre hármlottak, ennek további fentartását ez évben nem tartottuk czélyszerűnek; e helyett tagjainknak Izezeszkul Leo vívómester úrnál eszközöltünk ki díjmérséklést.

Az ősz folyamán Tatics Péter úr egyesületünkben az ökölvívást volt szives meghonosítani, még pedig oly jó eredménnyel, hogy tanítványai már a tél folyamán kitűnő sikerrel léphettek ki nyilvános versenyben.

Tatics úr ezen önzetlen fáradozásaiért a választmány köszönetének és elismerésének jegyzőkönyvileg adott kifejezést.

Az 1894. év augusztus 9-iki választmányi ülés határozata folytán clubunknak a magy. tornaegyletek országos szövetségéből, a kötelező idő leteltével, való kilépését bejelentettünk.

A választmány 1894. október 2-án tartott ülésében Iszer urat a club művezetőjévé egyhangúlag megválasztotta, ki a választást elfogadván, működését azonnal megkezdte.

A tornaórák látogatottsága, valamint azon buzgóság, mely a club minden egyes tagján észlelhető volt, bizonyítja, hogy a választmány ezen intézkedése a tagok tetszését is teljes mértékben megnyerte.

A club tiszta vagyona a hátralékos követelések becsapításával frt 2311.78 kr. értéket képvisel, mi a múlt évben kimutatott 2080 frt 78 krral szemben 231 frtnyi szaporodást képez.

Nem számszerű terjeszkedés, mely már helyi viszonyaink folytán sem lehetséges, volt kitűzött célja, hanem megfelelő szervezés, szakszerű és céltudatos vezetés és kiváló erők kiképzése által törekedett a hazai tornászati és testi nevelés ügyének hasznos szolgálatát tenni.

Megkísérlette a testgyakorlásnak hazánkban divó és ellentétnek látszó két irányát egymással kiegyenlíteni és hogy ez szerencsésen sikerült, eléggé bizonyítja eddig is elért eredményeink.

A club alakulása óta 10 disztornát, 1 nyilvános tornaversenyt és 2 kerékpár versenyt rendezett, továbbá, 20 alkalommal vett részt társaságuk által rendezett nyilvános versenyekben. Ezen versenyekben a club tagjai 58 első, 43 második, 10 harmadik, összesen 111 díjat nyertek.

Az olympiai versenyek az ókorban.

A versenyek első napján mindenek előtt az olympiai Zeusnak áldoztak az egybegyűltek, mire a versenyzők és pályabírák eskütétele következett Olympia tanácsházában. A bírák megegyeztek, hogy igazságosan és pártatlanul fognak ítélni; majd figyelmeztetvén a versenyre készülőköt hivatásuk komolyságára így szóltak: „Ha ti, kik Olympiában fel akartok lépni, úgy iparkodtatok előkészülni, a mint illik, ha semmi könnyelműséget, vagy nemtelenségeket el nem követtetek: úgy jöjjetek bátran és bizalommal. A ki azonban nincs ily módon előkészülve, az távozzék oda a hová kedve tartja.” Ezután hihetőleg csapatokra osztották a versenyzőket és sorshuzás által megjelölték az ellenfelek egész sorozatát. A sorshuzást imádság előzte meg, a melyben a sorsot vezető Zeus segítségével könyörögtek.

Miután beesteledett s a másnapi előkészületek megtörténtek, a vendégek egymás üdvözlésére siettek. Összejöttek egy vidám körbe s jóízűen ettek és ittak, mialatt azok az ifjak, kik első ízben léptek a sorompó elé, a tapasztalt tanító mesterek és az olympiai győzők tanácsait hallgatták a középen. A második nap hajnalán kiki a stadionba sietett, hogy jó helyet szerezhessen magának. Ez az olympiai stadion egy 211 m. hosszú és 32 m. széles egyenes szöglet volt. A töltés alján egy sima kőküszöb nyúlt végig s ettől egy méternyi távolságra egy nyílt köcsatorna vezetett végig, vízzel, megtöltve melynek hosszában több kis merítő medence volt készítve, egymástól egyenlő távolságban. A pálya végén, ott a hol a czéloszlop állott, magas székeiken ültek a versenybírák, bíbor ruhába — porphiris öltözve s ügyeltek, a mint a hírnökök jelt adtak arról, hogy a játék kezdetét vegye. A stadion elején, közepén és végén egy-egy gúla állott ilyen föliratokkal: „Rajta, derekasan!” „Siess!” „Fordulj meg!” Az első két nap különösen a fiúk és ifjak versenyére volt szánva s csak a harmadik nap hajnalán vette kezdetét a férfiak küzdelme.

A mint a sors meghatározta, úgy állottak fel a versenyzők, hogy a kürt szavára neki iramodjanak a futásnak. A paszulynagyságu sorstáblácskákat egy esüst urnába vetették, a versenyzők számához képest megfelelő betűkkel jelölték meg s rendre kihúzták. A hírnök kikiáltotta a futók nevét és hazáját. Egy sor, 48 centiméter széles kőlapon volt kinek-kinek az állása megjelölve és karóval a többitől elkülönítve. Az egyszerű futóverseny után a kétszeres futás következett, midőn t. i. a stadion¹⁾ hosszát oda és vissza kellett megfutni, erre pedig a kitartó futás, e hatalmas erőfeszítés, következett. A lábnyomok vékonyságából vagy mélységéből határozták meg a futók ügyességét. Mindnyájan meztelenül futottak, hogy mi se akadályozza őket testi erejük és ügyességük kifejtésében²⁾, csupán könnyű sarút húztak, nehogy lábaikat megsértsék. A tömeg hangos kiáltozása szárnyakat adott a futók lábainak, a kik kézmozdulataikkal is lendítvén magukon, repültek mint a nyíl.

Az olympiai stadionban tudvalevőleg a férfiak és ifjakon kívül a fiúk is versenyeztek, de méltó bámulatunkat kelti föl az, a midőn halljuk, hogy ugyancsak az

¹⁾ A stadion. vagyis az az út a melyet egy erőteljes ember megtehetett a nélkül, hogy megpihent és kifújta volna magát, a leggyakoribb hosszsmérték volt a görög földön. A szó eredete nem egészen világos.

²⁾ Az első, a ki meztelenül vett részt a verseny futásban, Orsippus volt, n 15 olympias alkalmával s azóta ez a szokás mindenféle versenyjátékukban általánossá lett.

olympiai stadionban, ha nem is a nagy nemzeti játékok alkalmával, hanem Hera ünnepein, az ifjú nők is hasonló versenyjátékot rendeztek. A futó nők rövid, térdén felül érő chitont viseltek jobb válluk mezitelen s hajuk szétbontott volt. Ugyane nők ünnepen körtánczot is jártak, Elis tartomány előkelő hölgyei.

Míg a futóversenyt a testi erő és kitartás döntötte el addig a birkózás már bizonyos művészi ügyességet és iskolázottságot követelt. A birkózóknak határozott műfogásokat kellett elsajátítaniok s mégis általában a küzdelem e neme ártatlan dolog volt. Mily aggódo várakozással leste az atya, fia küzdelmét, a ki először lépett föl az egész Görögország színe előtt: mily nyagtalanság tölthette el az anya szívét, kinek fia versenyét látnia nem volt szabad!

Nincs azonban az olympiai játékoknak egy neme sem, a mely kevésbé felelne meg a mi ízlésünknek mint az ökölharcz. Ez hasonlóan az ünnep harmadik napján ment végbe és csodálatos, szinte megmagyarázhatatlan dolog, hogy a magas műveltségű görög nép, az ily barbár küzdelemért és látványosságért lelkesedni tudott. A versenyzők szemei előtt lebegtek az ellenfél súlyosan fölfegyverezett öklei, a megsebesített orrok és fülek, a kitört fogak és a patakozó vér s a legyőzöttek a felismerhetetlenségig elrúgva hevertek a földön. Látjuk a két küzdőt, a mint egymásnak ügyes csapásokat osztanak, látjuk őket egymással szemközt, mint a kik nem valami nagyra veszik a dolgot, látjuk, hogy egymás ütlegei elől nem térnek ki, nem fedik el magukat, míg az egyik kimerülten azt nem mondja, hogy le van győzve.

Ez az erőszakos küzdelem a 38-ik olympias óta pankration nevet viselt, melyen a művészi ügyesség és izomerő egymással párosulva jelentek meg. A nézőknek e küzdelem vonzó látványosságul szolgált s az egyesek harcza a végkimerülésig, vagy az egyik fél önkéntes meghódolásáig tartott. E kettős gyakorlat volt az athléták sokat megcsodált küzdelme is, a kik különösen e czélra betanított férfiak voltak, s a kiknek ereje szinte emberfelettinek látszik. A történelem az athléták egész sorozatával ismertet meg bennünket, a kik ünnepélyről-ünnepélyre jártak ide-oda s együttes vendéglőadásokat rendeztek. A legismertebb közők a krotóni Milon, a ki egyszer az olympiai játékok alkalmával, a közönség nagy bámulatára, egy négyéves marhát hurczolt végig a versenytérre s azt egy nap alatt felfalta. Ez az ember minden hőstette mellett nagyon különös véget ért, Egyszer ugyanis Krotón mellett egyedül bolyongott az erdőben s meglátott egy hatalmas fatörzset, melynek hosszában ékek váltak beverve a fa széthasítása és ledöndése vgett. Milon sokszor kipróbált erejében elbizakodva, oly erősen szorította kezét a hasadékbá, hogy az ékek kihúltak, de kezeit többé visszahúzni nem tudta, ott ragadt s a farkasok szétmarczangolták.

A különböző erőgyakorlatok mellett, mint a minő pl. a homokkal telt bőrzsák (korykos) eltaszítása és megfogása volt, vagy pedig különböző, nehéz súlyok emelése stb., arra ügyeltek különösen, hogy az ellenfél arczát eltalálják, míg magok tejeiket hátra hajtották s a versenytársat zavarba hozni igyekeztek és ezalatt panczélkeztetésük ökleiket összefogták s hirtelen valóságos kegyelem-ütletet mértek rá. Néha hangos sóhajokkal kísérték e rettenetes ökölcsepásokat.

A pankration végezte be a férfiak harcát a harmadik napon, sokszor késő este. E napnak nagy jelentősége abban állt, hogy a győztes nevére neveztek el magát az olympiast a férfiak.

Dr. Takács Menyhért.

A Vasvármegyei Sportegylet.

E hó 3-án tartott közgyűlésen alább közölt választmányi jelentést hallgattak a legnagyobb örömmel a nagy számban egybegyűlt tagok.

Mult évi jelentésünk a kezdet nehézségeit, a lanyha munkálkodást és serény eredményeket állította mélyen tisztelt egyleti tagjaink elé; sivár képet mutatott be, megtoldva reménytelen kérelemmel: tegyünk valamit a nemes ügyért.

Egy éve annak, s az 1894-ik évi idényünk elején miként éjjelre a hajnal, oly gyorsan pirkadt fel egyleti életünk ege: az igazi munka a nemes ambitó megteremtett mindent, fényesebben, mint valaha remélni mertük volna.

Csak kettőre kell reá mutatnunk, s büszke öntudattal mondhatjuk el: szombathelyi sport emberek vagyunk. Az egyik a városi parkban létesített sporttelep másik a pálya megnyitó-verseny: mindkettő nem egy vidéki város, de bármely székvárosnak is dicsére valólanék, akár a sikert akár a sportbarátok áldozatkésztségét tekintjük.

Ezen eredmény nagyban vette igénybe a tagok munkásságát és áldozatkésztségét de úgy a fáradság, mint a meghozott anyagi áldozat bő kárpótlást nyújt, hogy székvárosunkat egy páratlan intézménnyel gazdagítani tudtuk, melynek áldásait mi is élvezhetjük és hogy ez erkölcsi siker mellett nem marad el az anyagi eredmény sem, s a nagy teher, melyet vállainkra vetünk, 3—4 év alatt, sőt valószínűleg előbb is le fog törleszteni.

Egyt életünk eseményekben s munkában valóban gazdag volt. Megépítettük az első hazai modern kerékpáros versenypályát, melynek nagy hírnévre szert tett tervét Janosits József kir. mérnök készítette, a kivitel munkáját pedig Frank Ármin kir. mérnök végezte. A pályával egy idejűleg készült el a pályafelszerelés s a tribün; végül késő ősze tető alá került a két klubház és felügyelői lak is. E munkával Szombathelyt a magyar kerékpározó sport emporiumává tette az egyesület s a később elkészült jégpályával a jégsporthoz is helyes mederbe kezdte terelni.

A kerékpáros pályát a mult évi okt. 14-én tartott versennel nyitotta meg a Pannonia és Szavaria. Itt is erkölcsi és anyagi siker koronázta fáradaimainknak; városunk, a távol vidék és a főváros legelső matadorjai küzdöttek előkelő közönség előtt.

Az elmúlt évben az egyletnek összesen 112 tagja volt, s pedig a Pannonia 66, a Savaria 40 taggal szerepel; ezen kívül 6 direkt egyleti tag. Az év végén e szám 122-re emelkedett. Ezek közül direkt tag volt, 7 a Pannoniából 68, a Savariából 47.

E számok is az egylet fejlődését mutatják. Megállanunk nem is lehet, az elmúlt két küzdelmes év melyekre nem frázisként alkalmazzuk a „kezdett nehézség-ét” — sokra megtanította az egylet vezetését. Az a nagy apparatus, az a nagy munka és áldozatkészég, melylyel találkozott az egylet vezetésége, több eredményre is érdemes lehetne.

A választmány, azt, hisszük, megtalálta a helyes utat, s hagyatéka az ezen közgyűlésen előterjesztendő indítványai, az hisszük, megszerzi még azt is, mi még hiányzott.

Ugy legyen.

Dr. Huszár Pál.
titkár.

Bárdossy Jenő.
elnök.

tárnak kedves könyve lesz a munka, mely megrendelhető a szerzőnél.

Húzó- és toló- és eredmények a budapesti református főgymnasiumban.

Hátször	III. a.		III. b.		IV. a.		IV. b.		V.		VI.		VII.		VIII.	
	húz.	tol.	húz.	tol.	húz.	tol.	húz.	tol.	húz.	tol.	húz.	tol.	húz.	tol.	húz.	tol.
0	6	—	3	—	3	16	3	10	3	20	5	7	—	6	—	1
1	1	—	1	—	7	4	5	4	9	5	5	7	1	1	1	2
2	1	—	5	—	3	4	5	5	8	7	1	5	2	2	—	3
3	2	—	1	—	6	4	7	4	8	3	6	2	2	2	—	3
4	5	—	4	—	5	3	6	3	4	2	1	5	5	3	1	3
5	4	—	2	—	4	3	3	2	5	1	1	2	4	4	2	2
6	2	—	2	—	2	1	4	4	1	2	5	4	1	1	5	5
7	3	—	—	—	4	3	2	3	4	4	4	4	4	1	7	5
8	3	—	4	—	2	—	2	3	3	2	4	4	2	2	3	2
9	2	—	2	—	1	3	—	—	1	8	2	3	—	2	—	—
10	—	—	4	—	4	1	1	—	2	—	4	2	5	3	4	2
11	—	—	4	—	1	—	—	1	—	1	—	1	1	—	1	2
12	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	3	2	3	2
13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—
14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	1	—	—
15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—
16	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	3	—	—
17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—

A húzódások felsőfogással a nyújtón végeztek. A húzódáskor semmi lendületet nem vettek a tanulók, homorított testtartással oly magasba kellett felhúzódnok, hogy az álluk a nyújtó felé jusson.

P. J.

A tolnai csonakázó egyesület azon alkalomból, hogy a szegzárdi dalárda febr. 20-iki estélyen közre működött, emlékül azt ezüst babérkoszorúval lepte meg, melynek arany szallagján e fölrát olvasható: „A szegzárdi dalárdának emlékül a tolnai csonakázó egyesület és vendégei 1895. február hó 20-án.”

A „Vasvármegyei Sport-Egylet” 1895. évi márczius hó 3-án azaz vasárnap d. e. 11 órakor a vármegyei házában közgyűlést tartott, melyen az elnök dr. Bárdossy Jenő m. főjegyző megnyitja a közgyűlést, üdvözlöli a megjelent tagokat. Következik a tárgysorozat. 1. Dr. Huszár Pál jegyző felolvassa a választmány jelentését az egyesületnek 1894 évi működéséről. 2. Az 1894. évi számadás megvizsgálatván a számvizsgáló bizottság által, mire a pénztárnoknak megadatott a felmentvény. 3. Következtek a választmányi indítványok: a) A tagsági díj megállapítása az 1895. évre. A választmány 5 frtot hozott javaslatba. Ezzel szemben dr. Korcsmáros azt az indítványt terjeszti elő hosszú indokolással, hogy ne 5 frt hanem 10 frt legyen az évi tagdíj. E kérdés felett hosszú vita fejlődött ki, sokan szólaltak fel a tárgy mellett és ellen. Szavazásra került a dolog és a választmány indítványa 27 szavazattal 20 ellenében, tehát 7 szótöbbséggel elfogadtatott. Az 1895. év május 12-iki és augusztus 15-iki versenyekre megválasztott a versenybizottság. Elnök: Dr. Bárdossy Jenő, alelnök: Förster Ottó, versenytitkár: Dr. Káldy Imre. Pénztárosok: Stádler Izidor, Hübner Ármin, Ledofszky Lajos, Időmérők: Polgár Bertalan,

Földes János. Következett a vasvármegyei sport-egylet tisztikara és választmánya megválasztása az 1895. évre. Elnök lett egyhangulag Dr. Bárdossy Jenő. Az idő nagyon előre haladván, elhatározta a közgyűlés, hogy folytatólagos közgyűlést fog tartani, s mivel a szavazás titkosan történik, Földes János és Greiszinger Ottóból álló szavazat szedő bizottság alakult, kik miután a szavazatokat tartalmazó listákat összeszedték, a közgyűlés $\frac{3}{4}$ órákor bezárattott.

Martinengo Nándor a Pozsonyban elhunyt hírneves vívómester egyike volt a legérdekesebb embereknek kinek érdemei is kiváló. Fél századon át — ritka odaadással tanította a vívást s tornázást. Egyik öséről azt írja az olasz Rossi Otavio 1620-ban, hogy Martinengo család tagjai arra születtek, hogy a fegyvereket meg ne vessék. Martinengo Nándor 1821-ben, Zágrában született. Bécs-Ujhelyben tette le a vívómesteri vizsgálatot és 1844-ben megalapította Magyarországon az első vívó- és torna-iskolát. Széchenyi Istvánt Wesselényit, Batthyány Lajost oktatta a vívásban és 1847-ben József főherczeg is tanítványa volt Pozsonyban, a ki erről Martinengo fél százados jubeluma alkalmával meg is emlékezett s 1891. ápril 26-án a következőket írta neki Fiuméből: „Mint egykori tanítványa a legőszintébb s legszivesebb üdvözteimet küldöm önnek. Adja isten, hogy még soká időzzék köztünk egészségben és meglelégedéssel. József főherczeg.” A jubelumi vívásban melyet a pozsonyi vívó-egyesület rendezett Zichy József gróf főispán mérte össze kardját az agg mesterrel. A tiszteletére rendezett fegyverkiállítás védőségét pedig Frigyes főherczeg fogadta el, a kinek leányait is Martinengo oktatta a tornázásban. Az elhunyt mester Pozsony tűzoltóságának is egyik megállapítója s utóbb tiszteletbeli főparancsnoka volt.

Vilmos császár tiszteletdíja. A német császár, hogy a berlini felsőiskolákban az evezés sportját megkedveltesse s emelje, egy remek kiállítású vándordíjat tűzött ki. A tiszteletdíj egy aranyból és ezüsből készült két-fülű goth boroskancsó; Doepler Emil tanár tervezete után készült. A kancsó alól széles, felső peremén a következő felírás van: „II. Vilmos császár Ő Felsege tiszteletdíja 1895-ben alapítva” alatta egy sáv van, melyen könnyű aranyozott reliefek babérágak között a császári jelvényeket tüntetik fel. A kancsó tetején, kiterjesztett szárnyakkal a porosz sas áll egyik karmában babérkoszorút a másikban arany evezőt tart. A kancsó fülei szintén szép díszítésekkel vannak ellátva. A kancsó szürkén erezett gavanazetto márvány talapzaton három gombba végződő lábon áll; magassága az egész mester-műnek 66 centiméter.

22 $\frac{1}{2}$ méter távot ugrott Christianiában hótálppal Nordal Lunde. A verseny a király és az udvar jelenlétében több mint huszezer néző előtt folyt le.

Trieszt és Bécs között jun. 25-én az osztrák velócipéd szövetség versenyt rendez.

Új világrekord a velócipéden. Az egy ang. mtf. távot egyenes pályán Livermore-ben (California) Wilbur E. 1 p. 34 $\frac{1}{6}$ mp. alatt futotta be.

Korcsolyázó és velócipédező közt folyt le Kopenhágában 500 mt. távolban egy érdekes küzdelem. A versenyt a velócipédező nyerte meg 55 $\frac{3}{8}$ mp. alatt míg a korcsolyázó a távot 1 p. 1 mp. alatt hagyta hátra.

Kerékpáron Konstantinápolyig. Az austria-magyarországi kerékpározók márczius 12-től június 9-ig tartó időközben társas kirándulást rendeznek Bécsből Konstantinápolyba. A kirándulást nem verseny szempontjából rendezik, egyszerű „kélutazás” lesz csupán. Az 1800 kilométer hosszú utat úgy teszik meg, hogy

naponként 80—100 kilométert járnak meg. Hogyha az országutak nagyon jó karban lesznek, 120 kilométert is tesznek naponként. Utközben Grácban, Zágrábban, Belgrádban, Nisben, Sofiában, Philippopolban és Drinápolyban pihenőt tartanak. A Konstantinápolyban való időzés legalább öt napig fog tartani. A kiránduláson résztvevők számát nem korlátozzák. Jelentkezni lehet április 15-éig, a mely alkalommal 50 forintot kell lefizetni előleges költségekre, az utiköltségeket (250 forintot) május 1-éig kell az osztrák-magyar kerékpározók bécsi központi irodájának megküldeni. A kirándulás 10—12 napig fog tartani és Konstantinápolyban a szultán előtt dísz-kerékpár-felvonulással fog végződni. — E hirre vonatkozólag megjegyezzük, hogy sokkal jobban szeretnék ha a magyar kerékpárosok maguk mennének Bpestre a törökök szép fővárosába, hol így bizonyosan szívesebben látják őket, mint a sógorral.

A nyitrai, Gisser Gyula gymnasiumi tornatanár és vívómester gondozása alatt álló jégpályán e napokban fejezték be némi ünnepélyességgel a korcsolya idejét. Ugyanis Bécsnek két ismert műkorcsolyázója látogatta meg a jégpályát, hol szabatos és egybevágó páros mutatványaikkal gyönyörködtették a közönséget. E művészek a Baumgartner testvérek voltak. Mutatványaiknak meg volt az a jó eredménye, hogy az itteni közönséget megismertették a műkorcsolyázás ezen szép fájával, t. i. az összhangzó páros műkorcsolyázással; s remélhető, hogy ha ígéretük szerint a jövő télen ismét meglátogatnak bennünket, talán az utánzásra is buzdítják a helybeli sport közönséget. Nem volna-e üdvös, ha a mi műkorcsolyázóink is rendeznének ily ki-

rándulásokat, nem ugyan azért, hogy megbámulják, hanem, hogy a műkorcsolyázás iránti kedvet emeljék a kisebb vidéki városokban is? Toll.

X Klósz György fényképészeti műintézet Budapest V. Kossuth Lajos-téza 18 sz. I. emeleten Telefon állomás Elvállal mindennemű fényképi felvételeket, többszörösítéseket gépekről, ipar-, mű-, és tantárgyakról sat. Photolitographia, czinkographia, fénynyomat, autographiai, fénymasolat.

Peterlongo J.

innsbrucki fegyvergyáros

ajánlja a vadászat kedvelőinek

vadász- és czéllövő

fegyverekben,

revolverekben, vadászati eszközökben

gazdag raktárát.

2000 Wänzl karabint darabját 2 forintjával,
2000 Werndl fegyvert darabját 5 forintjával
kínál vevőinek.

LIPIKI JÓDFÜRDŐ

(SZLAVÓNIABAN.)

Elsőrangú kutforrás és gyógyfürdőhely

Enyhe éghajlat.

Egyedüli jódhév víz a Continensen
64° Celsius

Az idején tartama márcziustól október végéig.
Gyógyjavaslatok: A gyomor és bélcsatorna mindennemű hurutos bántalmánál, hólyagbetegségeknek, csuzos és köszvényes kóralakoknál, görvélykóros és különféle vérbajoknál.

Kiterjedt árnyékos park, saját gyógyzenekar, fedett sétány, díszes és kényelmesen berendezett szalodák és magángyógyintézetek.

100 vendégszoba.

Kitűnő étkezés mérsékelt árak.

Vasuti összeköttetés: Pakratz Lipik (cs. és k. szab. déli vasut), Okucan (m. kir. államvasutak.)

Képek és képkeretek a legnagyobb választékban a legegyszerűbbtől a legremekebbig való kivitelben legmérsékeltbb áron kaphatók eskis TINTNER MIKSA műtárában Bécs, I. Opernring 19.

Porzsolt Kálmán, Porzsolt Jenő és Porzsolt Lajos

összes munkái kaphatók a „Herkules” kiadóhivatalában

Budapest, József-körút 5. sz.

Legújabb szerkezetű kerékpárok.

Nagy választék valódi angol és német kerékpárokból.

Herbster Károly

raktárban

Budapest, Károly-körút 3. szám.
1894. évi árjegyzék ingyen.

FÖLDESZ L.

puskaműves

Budapest, Muzeum-körút 9 szám.

Ajánlja jó hírnevű

fegyvereit
kezeég mellett,

továbbá mindennemű **revolvereket** és teljes **vadászfelszereléseket.**

Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek. Javítások legolcsóbban számíttatnak.

KAJÁRI DEZSŐ

KARLSBADI

cipő-különlegességek.

Budapest, Dorottya-utca 8. sz. a.

Ajánlja legdusabb választékban férfi-, női- és gyermek-cipő-árut a téli idejére

a legolcsóbb árak mellett. — Különös figyelemmel

velocipédező, turista és hegymászó tornaczipőket, vadász-csizmákat mindennemű bőr- és vászonból urak, hölgyek és gyermekek részére egyaránt:

tiszti cipők, galoschnik v. gumiezipők, úgy szinte vízmentes cipőket és kényes lábra különlegességeket.

nagy választékban raktáron tart Vidéki megrendelések mérték vagy minta-cipő szerint leggyorsabban eszközöltetnek.